

STRESZCZENIE

Praca porusza zagadnienie szacowania wartości rynkowej piłkarzy z wykorzystaniem modeli ekonometrycznych i jest odpowiedzią na rosnące znaczenie rynku transferowego piłkarzy zawierając propozycję narzędzia do analizy kształtowania wartości rynkowej zawodników i jego wykorzystania w praktyce.

Głównym celem rozprawy jest opracowanie modeli ekonometrycznych na potrzeby szacowania wartości rynkowej piłkarzy, które mogą służyć jako narzędzie wspomagające decyzje zarządcze klubów piłkarskich dotyczące zawodników.

W części teoretycznej pracy scharakteryzowano rynek piłkarski, w tym rynek transferowy, oraz omówiono kwestię karty zawodniczej piłkarza. Następnie, poddano dyskusji problematykę kategorii wartości w wycenie zawodników oraz dokonano przeglądu badań dotyczących metod szacowania wartości rynkowej piłkarzy, ze szczególnym uwzględnieniem modeli ekonometrycznych i wykorzystywanych w badaniach determinant wartości rynkowych zawodników.

W części badawczej opracowano autorskie bazy danych dotyczące najwyższej klasy rozgrywek piłkarskich w Anglii (Premier League) i w Polsce (Ekstraklasa) dla sezonu 2021/22. Dane na temat wartości piłkarzy pozyskano z portalu Transfermarkt (liga polska i angielska) oraz SciSport (liga angielska). Pozostałe statystyki pochodzą z serwisu Transfermarkt oraz oficjalnych stron internetowych obydwu badanych lig. Zebrane dane wykorzystano do modelowania ekonometrycznego wartości rynkowej piłkarzy. Są to pierwsze badania dotyczące szacowania wartości rynkowych opartych o wartości podawane przez SciSport oraz pierwsze tego typu badania odnoszące się do Ekstraklasy. Efektem badań empirycznych jest oszacowanie łącznie około 2 tys. modeli, z których zaprezentowano 100 najlepiej dopasowanych w podziale na daną ligę oraz pozycję (bramkarz, obrońca, pomocnik, napastnik).

W pracy postawiono następujące hipotezy badawcze: *H₁: Wartości piłkarzy obliczane przez portale Transfermarkt i SciSport stanowią równoważne źródło danych do tworzenia modeli ekonometrycznych na potrzeby szacowania wartości rynkowej piłkarzy. H₂: Wielkość i poziom rozwoju zawodowego rynku piłkarskiego ma wpływ na jakość modeli ekonometrycznych służących do szacowania wartości rynkowej piłkarzy. H₃: Zastosowanie modeli ekonometrycznych opracowanych na ogólnie dostępnych danych dotyczących wartości zawodników i charakterystyk związanych z piłkarzami zwiększa efektywność decyzji klubów piłkarskich dotyczących transferów.* Hipotezy badawcze znalazły swoje potwierdzenie w przeprowadzonych w pracy badaniach empirycznych.

Badania pozwoliły na identyfikację czynników wpływających na wartość rynkową zawodników występujących na poszczególnych pozycjach w danej lidze. Porównanie wyników dotyczących dwóch skrajnie różnych lig piłkarskich pozwoliło potwierdzić, że poziom rozwoju danej ligi ma wpływ na jakość modeli wykorzystywanych do szacowania wartości rynkowej zawodników. Zastosowane modele umożliwiły identyfikację zawodników przeszacowanych i niedoszacowanych. Zaadresowano również specyfikę wyceny zawodników w schyłkowej fazie kariery, tj. powyżej 30 roku życia. W pracy zaznaczono, że identyfikacja zawodników niedoszacowanych i przeszacowanych za pomocą zaproponowanych modeli ekonometrycznych stanowi wskazówkę dla klubów, w których zawodników warto zainwestować, a których sprzedać lub wynegocjować kontrakt na lepszych dla klubu warunkach, co pozwoliło zrealizować główny cel rozprawy.